І чужому научайтесь,

Й свого не цурайтесь...

Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXVIII. Ч. 221. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 18-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1961 ЦІНА 12 CENTS No. 221. VOL. LXVIII.

ВСЯ КРАЇНА В ЖАЛОБІ ПІСЛЯ СМЕРТИ СПІКЕРА СЕМА РЕЙБИРНА

Похорон відбудеться в суботу 18-го листопада; президент Кеннеді і кол. президент Труман будуть на похороні

Бонгем, Тексас, — 16-го листопада о год. 7:20 нюйоркського стандартного часу помер 79-річний спікер Палати Репрезентантів Сам Рейбирн. Вся країна вкрилася жалобою. При смерті були члени найближчої родини, шпитальна обслуга і д-р Ріссер, який ствердив смерть внаслідок того, що покійник перестав віддихати. Рейбирн був непритомний 36 годин, його дві сестри і лікар перебули при ньому дві ночі. Пацієнт втратив внаслідок недуги коло 50 фунтів і важив тільки 120 фунтів. Смерть спікера Рейбирна покрила жалобою цілу країну. Президент Кеннеді в окремому зверненні висловив свій жаль з приводу цієї смерти, назвавши Рейбирна „відданим слугою" цієї країни. Найвизначніші особистості в цій країні, між ними три колишні президенти, колишній віце - президент Ричард М. Ніксон, сенатори і конгресмени з подивом і з признанням висловилися про цього великого покійника, який не дбав про себе, працюючи для добра ЗДА. В червні і липні цього року він два рази був зімлів на спікерському кріслі, але не хотів покинути праці. Зробив це аж тоді, коли в серпні не міг вже рушитися. Президент Кеннеді перерве свою поїздку по західньому узбережжі і прибуде на похорон до Бонгему в Тексасі. Віце - президент Линдон Б. Джансон вже в четвер був біля покійного, а в суботу буде на похороні, на якому будуть і колишній президент Г. Труман та найвищі державні достойники і представники обидвох партій.

СЕМ РЕЙБИРН

ЖАЛОБА В БІЛОМУ ДОМІ. Смерть Сема Рейбирна спікера Палати Репрезентантів викликала глибокий жаль серед членів Конґресу, уряду та всього громадянства. На фото: спущений до половини машту на знак жалоби прапор ЗДА над Білим Домом.

Семюел Толівер Рейбирн народився 6-го січня 1882 р. коло Кінґстону в Теннесі, як 11-та дитина в своїх батьків а коли він мав 5 років, його родина переселилася до Тексасу. Був учителем і студіював право. В 24-му році був вибраний до стейтової леґіслятури, а в 30-му році життя здобув становище конґресмена, яке від 1912-го року затримав аж дотепер. Коли мав 58 років життя і 27 років праці в Конґресі, став спікером Палати Репрезентантів і був ним від 1940-го року аж досі з двома дворічними перервами, коли республіканці мали більшість в Конґресі, в 1947-48 і 1953 - 54 роках. Він був головою демократичних номінаційних конвенцій в 1948, 1952 і 1956. В 1960-му році він не хотів бути головою конвенції, бо хотів чинно підтримувати свого приятеля Джансона як кандидата на президента. Він плянував список Джансон — Кеннеді, але з цього вийшов список Кеннеді — Джансон. Як спікер Палати покійний працював не за вузькою партійною програмою. Він підтримував програму Президента тільки тоді, коли уважав, що вона корисна для країни. За таку лінію поведінки його часто критикували — одні називали його „законодатним тираном", а інші закидали йому „брак проводу" в Палаті, але навіть його критики не могли сказати, що праця в Палаті не відбувалася під залізною рукою спікера. Приятелі покійного не мали слів похвали для його хисту керувати законодатною працею в Палаті. Рейбирн важко працював, але не хвалився своєю працею. 12-го червня цього року в Палаті Репрезентантів відзначили цей момент, що Рейбирн на пості спікера працював 16 років і 237 днів, два рази стільки, скільки дотепер працював на цьому пості Генрі Клей. Рейбирн сидів спокійно під час похвальних промов на свою адресу, а коли похвали скінчилися, вдарив молотком на знак, що праця Сенату йде далі. Він ніколи не хорував ні одного дня, важив 176 фунтів впродовж 40 років. Але цього року занедужав і гадав, що це люмбаґо в спині, та в серпні виїхав із Вашинґтону до Тексасу, де в шпиталі, лікарі ствердили, що спікер нездужає на ґістряка, який поширився вже по цілій долішній частині організму і був невилікувальний. Виявляється тепер, що покійний від вересня знав, що нездужає на ґістряка.

Президент Кеннеді заявив з приводу смерти Рейбирна, що покійний був „відданим слугою і приятелем громадян цієї країни". Його публічна служба сягає від „уряду Вудро Вилсона по нинішній день. Але це більше відмітною є не так довгота цієї служби, як її якість". Віце - президент Линдон Б. Джансон, якого покійний підтримував, анулював давніший свій плян летіти з Кеннеді на західнє узбережжя, і їде до Тексасу, щоб бути на похороні свого приятеля і найближчого політичного співробітника. Джансон сказав про покійного: „Його слухали і поважали. Все це сталось тому, що він робив те, що було правильне". Колишній президент Гаррі С Труман назвав Рийбирна „одним із направду великих людей нашої доби". Попередній президент Дввйт Д. Айзенгавер назвав смерть Рейбирна „болісною втратою для кожного громадянина ЗДА", б. Рейбирн був „вежею сили для чотирьох президентів". Другий колишній президент - республіканець Герберт Гувер сказав: „Спікер Рейбирн був довгі роки великим провідником", бо міг діяти не дивлячись на свою політичну приналежність.

Мек Кормек має бути наступником Рейбирна

Вашинґтон. — Конґресмен Джан МекКормек із Массачусету має бути наступником Рейбирна на становищі спікера. Він має 69 років і вже 21 рік був другим щодо впливів конґресменом між демократами в Палаті Репрезентантів і був провідником демократів в цій Палаті. В політичних колах передбачають, що президент Кеннеді матиме більші труднощі при ухвалюванні урядових проєктів в Палаті, бо МекКормек не має такого впливу на конґресменів, як Рейбирн. До того треба ще згадати те, що давніше були політичні розходження між Кеннеді і МекКормеком, які обидва є католики і з Бостону, але не погоджувались в деяких справах. МекКормек уважав, що уряд повинен був запроєктувати федеральну допомогу також і приватним католицьким школам, а не тільки публічним. Кеннеді не хотів ще в 1947 році підписати петиції про звільнення з тюрми бостонського посадника Джеймса М. Корлі, що був приятелем МекКормеґа. Та приятелем МекКормека. Тадять, що різниці між Президентом і майбутнім спікером не є такі великі, щоб аж утруднювали між ними співпрацю. Під час номінаційної конвенції в 1956 році МекКормек був проти номінації Адлея Е. Стівенсона, а Кеннеді підтримував цю номінацію, сподіваючися, що здобуде номінацію на віце-президента. Новий спікер вибраний буде аж 10-го січня 1962 року, бо тоді збирається Конґрес на свою другу сесію.

Армія вдоволена з успіхів із ракетою „Ніке-Зевес"

Вашинґтон. — 16-го листопада Армії вдалася спроба із протиракетною ракетою „Ніке-Зевес", яка має нищити в повітрі ворожі далекосяжні ракети. Найновіші успіхи з цією оборонною ракетою спричинять те, що департамент оборони прихильно ставитиметься до продукції цих ракет, бо є можливість, що вони можуть бути певною охороною проти ворожої атаки далекосяжними ракетами. Нова проба виявила, що випущена з Пойнту Муґу в Каліфорнії ракета „Ніке-Зевес" з успіхом знищила „ворожу" ціль над Пацифіком. Того самого дня 16-го листопада вдалися проби на летунській базі в Ню Мехіко, де випробовували радарові прилади, що мають виявляти ворожі ракети. Сподіваються, що департамент оборони зажадає на ці ракети більше як $53 мільйони. Секретар оборони Роберт МекНамара ще не зайняв становища до цієї справи. Давніші проби з протиракетними ракетами „Ніке-Зевес" не завжди були задовільні.

Торговельна Палата проти фінансової політики уряду

Клівленд, Огайо. — Дослідний працівник Ради Стейтових Торговельних Палат Роберт Ґресгем, промовляючи на зборах огайської стейтової торговельної палати, закликав промисловців, щоб із „найбільшою рішучістю старалися про те, щоб урядові фінансові проєкти в 1962-му році не були ухвалені в Конґресі". Він промовляв на зборах „клініки приватних підприємців", які мають бути противагою до тих зборів, які влаштовує Білий Дім, і на яких промовляють члени Президентового кабінету. Ґресгем казав, що за 5 років буде федеральний бюджет в сумі $100 більйонів. Директор Інформаційного Промислового Інституту із Янґставну казав, що уряд „старається за допомогою державної допомоги розв'язати всі проблеми", і за те колись буде платити молоде покоління, бо воно мусітиме ліквідувати ті борги, які тепер робить для державної скарбниці федеральний уряд. Якщо економіка має добре розвиватися, то бизнесмени мусять взяти провід економічного життя, — казав Говард Еванс. Людям треба дати працю, а не допомогу, домагався Гершел Аткінсон, віце - президент Торговельної Палати стейту Огайо.

● **В половині жовтня** число безробітних виносило в Канаді 318,000, на 10,000 більше в порівнянні з вереснем ц. р. Але число безробітних в жовтні ц. року є на 50,000 менше в порівнянні з тим самим місяцем 1960-го року.

В АМЕРИЦІ

● **Тед Ґутрі** з Форту Лодердейл на Флориді вислав листа до президента Кеннеді, в якому пригадував йому один день із другої світової війни, день 7-го квітня 1943-го року, в якому теперішній президент як вояк ЗДА хоробро поводився і заохочував тодішнього 16-річного Ґутрі до відваги. Президент подякував за цього щирого листа і заявив, що він дійсно був тоді на кораблі ЮСС ЛСТ 449.

● **Колишній президент Айзенгавер** разом із своєю дружиною відзначив її 65-річні народини в Гольфовім Клюбі в Оґесті, Джорджія. Пані Айзенгавер дістала торт „Хатинка Мемі", який був подібний до будинку, в якім мешкають Айзенгавери в Оґесті.

● **Віце - президент Линдон Б. Джансон** в промові в Дітройті закликав американців до віри в самих себе, бо майбутнє Америки залежить від того, чи в цій країні буде справедливість і щастя людей, бо тоді щастя і справедливість будуть і в цілому світі.

● **Уряди соціяльного забезпечення** в Ню Йорку й інших місцевостях закликають тих усіх, які мають 65 і більше років, голоситися до тих урядів за інформаціями, щоб вони могли користати з соціяльного забезпечення, працюючи далі.

Совєти посилюють натиск на Фінляндію, вимагаючи, щоб вона приєдналася до оборонних заходів проти Німеччини

Гельсінки. — Совєтський уряд передав фінляндському послові в Москві ноту до Фінляндії з попередженням, що міжнародне напруження збільшується і з домаганням щоб фінляндський уряд погодився чимскорше на совєтську вимогу з дня 30 жовтня ц. р., значить, на започаткування переговорів в справі оборонних заходів проти загрози німецького мілітаризму. Досі Фінляндія пробувала відмовитися від цих переговорів, заявляючи, що участь в таких переговорах буде порушенням її невтральности, але ж у зв'язку із новим совєтським натиском в політичних колах думають, що вона буде примушена дати свою згоду. Покищо фінляндський уряд викликав свого посла з Москви, щоб одержати від нього безпосереднє звідомлення про нові совєтські вимоги. Фінляндський уряд сподівається, що він зможе спекатися тих переговорів з допомогою розписання нових виборів у Фінляндії, але ж у совєтському міністерстві закордонних справ заявили фінляндському амбасадорові Вуорі, що переведення виборів не вистачає. Заступник міністра закордонних справ СССР Кузнєцов заявив фінляндському амбасадорові, що найновішими „загрозливими" для миру і безпеки проявами міжнародного напруження є . . . відвідини західньонімецького міністра оборони Штравса в Норвегії та маневри збройних сил НАТО в області Балтійського моря.

Австрія вимагає міжнародного арбітражу в її спорі з Італією

Об'єднані Нації. — Австрійський міністер Бруно Крейскі заявив в Політичній Комісії Об'єднаних Націй в минулу середу, що Австрія погоджується на міжнародний арбітраж у справі її спору з Італією щодо признання Південному Тиролеві, де більшість становлять австрійські німці, територіяльної автономії. Австрія закидає Італії, що вона різними штучними методами, особливо ж адміністраційним об'єднанням Південного Тиролю з суто-італійського округою, майоризує тирольських автохтонних німців та переводить насильну асиміляційну політику. За міжнародним договором з 1946 р. Італія зобов'язалась дати тому обширові автономію, і вона твердить, що її дала. Австрія закидає Італії фактичне зламання того договору через згаданий штучний, для тирольських німців некорисний адміністраційний поділ та щоденну асиміляційну практику. В минулому році Генеральна Асамблея ОН поручила Австрії й Італії повести безпосередні переговори, але вони скінчились невдачно. Австрія не погоджується передати справу Міжнародному Трибуналові, бо вона каже, що справа не у формальному статусі, а у фактичних умовинах і в практичній політиці Італії.

● **На конференції парляментаристів НАТО** у Парижі, на тайному засіданні її військової комісії, зложеної з членів парляментів, високих резервових старшин прийнято одноголосну резолюцію про потребу дальшого збільшування збройних сил цієї організації, яка охоплює 15 вільних країн Західньої Европи і Північної Америки.

Справа альжирських в'язнів порушує Францію й арабський світ

Париж. — Справа голодівки альжирсько - арабських підпільників у різних французьких в'язницях страшенне хвилює однаково громадянство у Франції, як ввесь арабський світ. Проблема цих в'язнів раптом стала центральною політичною проблемою. Коли ще два тижні тому верхівка альжирсько - арабських націоналістів нічого не згадувала про тих в'язнів у своїх тайних контактах з французьким урядом, після яких мали прийти одверті переговори про замирення в Альжирі, то тепер ці контакти порвались, бо та верхівка поставила за передумову будь-яких розмов — звільнення з в'язниці головних в'язнів, особливо ж Бен Аллу і його двох товаришів, що їх французи підступно схопили в жовтні 1956 року, коли вони летіли з Марокка до Тунісії. Бен Алла формально є віце - прем'єром, а його два товариші міністрами підпільно - закордонного уряду Альжиру. Газети подають число голодуючих альжирських арабів у французьких в'язницях на 4.000 до 15.000. Сам Бен Алла і його два співв'язні голодують від 2 листопада і так послабли, що їх перевезено три дні тому, проти їх волі, до шпиталю. Мароккanський король Гассан II вислав трьох своїх міністрів з листом до през. де Ґоля з просьбою звільнити їх. Але де Ґоль стоїть на становищі, що звільнення їх повинно прийти одночасно з перемир'ям у французько - альжирській війні. Ті три міністри відвідали й голодуючих в'язнів, які займають також непохитне принципове становище. Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй прийняла в минулу середу резолюцію 62 голосами при 31, що стримались і 10 відсутніх — щоб Франція признала тим в'язням статус політичних в'язнів.

ЖЕРТВИ КРИВАВОЇ МАСАКРИ В КОНҐО

З'єднання летунів 46-ої італійської летунської бригади, між ними і ті тринадцять летунів, що були вбиті збунтованими конголійськими вояками в місті Кінду у Конґо.

ЗБУНТОВАНІ ВОЯКИ В КОНҐО ВБИЛИ 13 ІТАЛІЙСЬКИХ ЛЕТУНІВ

СТРАХІТЛИВА МАСАКРА ВИКЛИКАЛА ВЕЛИКЕ ОБУРЕННЯ В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ

Леопольдвіль. — Збунтовані конґолійські вояки вбили тринадцятьох італійських летунів, приділених до одного із з'єднань Об'єднаних Націй в Конґо. Італійці прибули були до міста Кінду в провінції Ківу двома транспортовими літаками з вирядом для з'єднання малайських вояків ОН що відбувають службу в цьому місті. В Кінду італійці були схоплені в полон п'яними конґолійськими вояками і замордовані, в той час, як представники ОН переговорювали з конґолійським командуванням в справі їх звільнення. Масакра відбулась ще в суботу дня 11 листопада. Конґолійці постріляли італійців і їх тіла конґолійська юрба порубала на кусні та покидала в ріку. Конґолійські вояки, схопивши в полон італійських летунів, думали, що це бельгійці і тому ж мали так жорстоко з ними розправитися. Командування Об'єднаних Націй звернулося до конґолійського уряду з вимогою якнайгострішого покарання спричинників цієї масакри і заплянувало замкнути область міста Кінду, і розброїти цілий конґолійський ґарнізон, що нараховує понад 1000 конґолійських вояків, і розшукати поміж ними спричинників жахливого вбивства. Центральний конґолійський уряд мав дати згоду на це з тим тільки, щоб замість „розброєння" було проголошене „знєвтралізування ґарнізону". Об'єднані Нації збільшили вже свої залоги в даній області, зокрема в місті Кінду і на сусідньому летовищі, але кількість вояків ОН ще не дорівнює конґолійським збройним силам в провінції Ківу. Звідомлення про масакру в Кінду викликало велике обурення в Об'єднаних Націях і діючий секретар ОН У Тант переслав командуванню військ ОН в Конґо доручення ужити всіх заходів і засобів для встановлення порядку в Кінду і в Альбертвілі, де теж виник бунт конґолійських вояків. Плянуючи мілітарну акцію проти збунтованих конґолійських вояків, Об'єднані Нації звернулися разом із цим до конґолійського уряду з вимогою допомогти військам ОН в Конґо в установлюванні порядку в загрожених бунтом областях.

ЗДА таврують дволичність і облуду СССР в справі роззброєння

Об'єднані Нації. — В 103-членній Політичній Комісії Об'єднаних Націй ведуться тепер дебати над хронічною і безвиглядною справою міжнародного роззброєння. Однаково ЗДА, як СССР заявили устами своїх амбасадорів бажання відновити наради в справі роззброєння згідно з принциповою заявою в цій справі, яку проголошено в спільному комунікаті Адлея Стівенсона і Валеріяна Зоріна 20 вересня ц. р. Зорін заявив в минулу середу 15 ц. м., що Совєти готові підписати договір про „генеральне і тотальне роззброєння" найдалі 1 червня наступного року. Однак, коли тільки прийшло до устійнення такої формальної справи, як число і склад нової конференції роззброєння та основні принципи, що їх повинна та конференція триматися — відразу виявилась большевицька облуда. Женевська конференція роззброєння, яку большевики зірвали в минулому році, складалась з 10-х членів, по 5 з західних і 5 комуністичних країн. Тепер большевики зажадали, щоб додати ще 5 „невтральних". ЗДА не мають нічого проти поширення складу конференції, але рішуче противляться поділові світу на три політичні бльоки і заступають принцип географічного, а не політичного заступництва. Але ще важливіше те, що СССР згори відкидає будь-яку контролю над тим існуючим станом збройних сил, що їх треба зредукувати. У практиці, як це виявив Адлей Стівенсон, ця большевицька тактика довела б до того, що назверх проходило б роззброєння, а насправді, не маючи над собою ніякої міжнародної контролі, СССР і його сателіти були б далі до зубів озброєні.

Німці погоджуються оплачувати американські культурні станиці

Бонн. — Дев'ять західньонімецьких міст заявили, що вони готові оплачувати 50% коштів утримання так званих Американських Домів, які — внаслідку ощадностей в американському бюджеті — мали бути зліквідовані. Після війни ЗДА влаштували такі Американські Доми в 50 західньо - німецьких містах. Ця цифра ступнево скорчилась до 19, а в наступному році мали закрити ще дев'ять Домів. Проти цього запротестували німецькі міста. Кошт утримання отих 19-х станиць в цьому році був дол. 2,115.-000. В минулому році 3 мільйони західніх німців відвідали Американські Доми, щоб у них читати американські часописи й книжки, приглядатись американським фільмам та брати участь в дискусійних доповідях. Американці запропонували німцям перетворити ті станиці на двомовні, але самі німці не погодились на це, бо — за їх словами — вони хочуть мати у своїх містах „кусень Америки". Переговори з 9 німецькими містами проходять успішно, бо самим німцям найбільше залежить на тому, щоб ті Американські Доми далі в їх містах були і діяли.

У СВІТІ

● **5 німців із Східнього Берліну**, опанцирivши всередині авто сталевими плитами та поклавши одну таку плиту також на переднє вікно, в якому були проверчених 180 маленьких дірочок, щоб запевнити водієві поле зору, проїхало почерез заставу до Західнього Берліну, обстріляне густим скорострільним вогнем. Комуністична сторожа віддала яких 100 стрілів до того авта, але ніодин не пробив стін. Втікачами були два чоловіки і три жінки. Авто було ще з 1932 року.

● **В СССР** офіційно повідомлено про арештування двох західньо - німецьких туристів, як „американських шпигунів". Адольфа Вернера і його дружину Герміну арештували ще 2 вересня ц. р. в Україні, десь недалеко Києва, як вони нібито фотографували якийсь військовий об'єкт. Це вже третій випадок впродовж короткого часу — арештування туристів якраз під час їх подорожування автом по Україні, як „шпигунів".

● **Норвезький полковник** Б'єрн Еґґе, який від березня до вересня минулого року був шефом розвідки міжнародного війська Об'єднаних Націй в Конґо, потвердив звіт слідчої Комісії Об'єднаних Націй щодо тайни вбивства колишнього конґолійського прем'єра Патріса Люмумби. Він ствердив, що бельгійський полк. Карльос Гійдже по п'яному хвалився, що вбив Люмумбу та що багато переслуханих конґолійців вказували на бельгійського капітана Ґата, як на співвбивника. Зате полк. Еґґе заперечує здогадам, наче б президент Катанґи Мойсе Чомбе був при тому вбивстві. Чомбе мав дуже сердитися, коли про це дізнався. Але зорганізував те вбивство його міністер внутрішніх справ Муноnґо.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25—Jersey City and Foreign Rates:: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Адреса: "SVOBODA." P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J

Хаос в Конґо

30-го червня 1960-го року урочисто проголошено в столиці африканської країни Конґа, Леопольдвілі, в приявності бельгійського короля Бодуена, державну самостійність тієї бельгійської колонії, а вже 13-го липня того ж року зібралася вперше Рада Безпеки Об'єднаних Націй на розпучливий заклик конґолійських лідерів — рятувати їхню державу від загину, який погрожував їй внаслідок внутрішньої анархії. Тоді то, 15 місяців тому, рішено зорганізувати під прапором ОН і вислати до Конґа міжнародне військо, щоб протидіяти загрозі громадянської війни і щоб підтримати авторитет висланої до тієї країни великої місії ОН. Діяльність цієї місії та утримання її і 15-тисячного міжнародного війська коштувало за минулих 15 місяців коло 200 мільйонів долярів — на само військо по 10 мільйонів місячно. І ось, коли цього тижня знову для цієї справи, незнати вже у котрий раз, зібралася Рада Безпеки ОН, здається, конґолійський хаос ні трохи не зменшився.

Маємо тепер всі ті елементи так званої конґолійської кризи, які були на самому початку: центральний уряд не панує над ситуацією в краю: найбільша і найбагатша з-посеред шістьох адміністраційних провінцій, Катанґа, яка, через тиждень після проголошення незалежности Конґа, відірвалась від конґолійської держави, по нинішній день продовжує сепаратистичну політику; Совєти, які підтримували першого прем'єра Патріса Люмумбу, оточивши його заздалегідь вишколеними комуністами, далі інтриґують, підтримуючи комуніста Антуана Ґізенґу, офіційного віце - прем'єра Конґа, в його амбіціях стати диктаторським володарем цілої країни; большевики і їхні африканські прихильники далі настоюють на вигнанні з Конґа всіх бельгійців, яких, проте, нема ким заступити в адміністраційному, комунікаційному та шкільному апаратах.

Раз-у-раз чуємо, що Конґо є „пробним каменем" здатности Об'єднаних Націй розв'язувати складні міжнародні проблеми. Покищо вони не склали в Конґо іспиту. Десятки осіб, які в міжчасі стали фахівцями від конґолійських справ, не можуть погодитися щодо одностайности дії. Завдання місії Об'єднаних Націй в Конґо гальмують дві найбільші перешкоди: деякі самі таки азійсько - африканські країни з сильним нахилом до диктаторських і насильницьких методів правління, як Об'єднана Арабська Республіка, Гана й ін. та — брак фондів. СССР і його сателіти з „принципових причин" відмовилися дати бодай цента на міжнародне військо в Конґо, а азійсько - африканські та південно - американські країни також не платять, бо нібито не мають з чого. ЗДА оплачують понад половину коштів усієї цієї авантюри, не маючи у вирішуванні конґолійських справ та в санаційній акції вирішного голосу.

Конґо не має виразних ні політичних, ані військових фронтів. Є хаос на тлі мозаїки ворогуючих різномовних племен і їхніх ватажків з титулами президентів, прем'єрів та генералів. Праджерелом усієї цієї сумної історії є просто незрілість конґолійців до власної державности. Бельгійський уряд виправдується, що він мусів погодитися на приспішене проголошення суверенности Конґа, бо всі без вийнятку конґолійські ватажки погрожували загальним повстанням та війною. Виною Бельгії було те, що вона за 75 років свого володіння в Конґо не створила там з автохтонів вишколеного адміністраційного апарату, не зорганізувала шкільництва з місцевими вчителями і не підготовила конґолійців до державного життя. Тепер Конґо стало символом державницької незрілости і бездарности. Конґо — ще один історичний доказ, що державна вивіска не є тотожня з свободою, ні з добробутом та повагою у широкому світі автохтонного населення.

Дивна і шкідлива тенденція

Протягом довшого часу не тільки в жидівській, але і в іншомовній пресі проявляється нічим необґрунтована дивовижна тенденція записувати на український рахунок усі прояви совєтського і російського антисемітизму. Характеристичним прикладом таких намагань може бути актуальна останніми днями справа засуду трьох членів жидівської релігійної громади в Ленінґраді і майже одночасного вироку на трьох інших жидівських діячів у Москві. Провідникам цих релігійних громад, людям похилого віку нав'язано „шпигунську діяльність в користь однієї з капіталістичних держав" на терені ленінґрадської та московської ... синаґоґ і засуджено їх на важкі, невспівмірні навіть до закидуваної їм вини кари в'язниці. Обидва ці процеси совєтський суд провів, без сумніву, як репресії проти жидів за їхню відданість релігійним традиціям, зокрема за влаштування ними 3-го жовтня в Ленінґраді релігійної маніфестації з нагоди свята Сімґат Тораґ.

Нові акти переслідування жидів совєтською владою і дальші спроби стероризувати й відстрашити їх від їхньої віри та національности викликали широкий відгомін в усьому світі.

Однак, не зважаючи на те, що нові факти репресій сталися на терені Російської СФСР і що вони були виявом плянованої й послідовної офіційної політики совєтського уряду у відношенні до жидів, деякі американські щоденники використали їх як нагоду для поновного обвинувачення українців в антисемітських настроях і виступах. Широкий репортаж у зв'язку з процесом в Ленінґраді і Москві нюйоркський щоденник „Ню Йорк Геральд Трібюн" в числі з 14-го листопада ц. р. попередив „ревеляціями" про антижидівську карикатуру, вміщену ще в серпневому числі київського „Перця". На цій карикатурі представлений ізраїльський прем'єр Бен Гуріон в обіймах західньонімецького канцлера Аденауера із гітлерівською свастикою, вплетеною в сіонську зорю над ними з підписом, що під час процесу Айхмана промовчано пов'язаність деяких членів західньонімецького уряду з цим злочинцем взаміну за економічну і збройну підтримку від бонського режиму. Антиізраїльське спрямування карикатури, зробленої згідно з усіма настановами офіційної совєтської пропаґанди, веденої і в „Правді" і в „Ізвєстіях" і в московському „Крокодилі", підкреслено в статті „Ню Йорк Геральд Трібюн" ствердженням, що „Перець" появляється в Києві, який є столицею України, що ця карикатура обрахована на підбурення українців „в Україні, де антисемітизм і ненависть до німців діють з однаковим насиченням і на однаковому рівні", і що внаслідок такої карикатури можуть виникнути „прикрості, а то й фізичні насильства для 200.000 жидівського населення в Києві". Після такого „вступу" з очевидною тенденцією показати, що головним вогнищем антисемітизму є Україна й український народ, іде вже розгляд справи ленінґрадського і московського процесів.

В такому ж самому напрямку, як „Геральд Трібюн", використав справу ленінґрадського й московського процесів щоденник „Ню Йорк Міррор" з 15-го листопада ц. р., визначаючи в редакційній статті п. н. „Традиційний російський злочин", як „характеристичний факт, те, що переслідування жидів починаються в Україні, там, де вони так часто перед тим починалися"...

Не вдаючися в коментування такого роду намагань обтяжити рахунок українців тим, що сталося чи діється в столицях Росії, і перекинути на них відповідальність за офіційний совєтський антисемітизм, треба ствердити, що ці тенденції не тільки дивні, але й крайнє шкідливі як для самих жидів, так і для нормалізації жидівсько - українських взаємин тепер і в майбутньому.

ЗБІГОВИЩЕ ОПИРІВ

На 22-му з'їзді КПСС домінували дві справи: партійна опозиція чи пак „антипартійна група" Молотова, Маленкова й тов. і — справа Албанії. Домінували вони в тому розумінні, що на антипартійну групу і на Албанію йшла гостра, неперебірлива атака головних доповідачів та промовців у дискусіях.

Справа почалася з того, що Хрущов в обидвох своїх доповідях про діяльність Центрального Комітету КПСС і про проєкт нової програми КПСС викликав тінь Сталіна - убивці, цього архиопиря в історії людства, зв'язав з ним і затаврував дії членів антипартійної групи, а також виставив на денне світло затяжний конфлікт із Албанією, лідерів якої обвинуватив у ширенні культу Сталіна і в творенні свого власного культу.

Після загальної атаки Хрущова почалися атаки на поодиноких членів опозиції, докладно перед тим приготовані і вивчені.

Підгорний змальовував історію нищення українців Кагановичем, коли він був першим секретарем ЦК компартії України, Фурцева описувала вину Молотова включно з його відповідальністю за смерть командирів совєтської армії з Тухачевським на чолі, Полянський представляв злочинну діяльність Ворошилова, а кілька інших промовців говорили про злочини Маленкова на Білорусі.

Хоч поодинокі промовці згадували тільки поодинокі факти злочинної діяльности членів антипартійної групи, і того було досить, щоб витворити картину, чим був Совєтський Союз за Сталіна і яку ролю при ньому грали оті „вожді пролетарської революції".

Відомо, що Сталін і його прибічники за 30 років винищили кілька разів більше людей, ніж Романови за час 300-літнього панування. А жорстокість Сталіна далеко переходила жорстокість царських опричників.

Сталінські методи, стосовані в СССР, як виходило із доповіді Хрущова, радо приймалися „вождями" сателітних держав, про що ми на Заході, зрештою, теж багато знаємо. Але тільки про одну з них, Албанію, говорив Хрущов у своєму заключному слові. Албанські провідники Махмед Шеху і Енвер Ходжа, за словами Хрущова, своїми „кривавими злодіяннями" зігнали зі світу більшість старих комуністів в Албанії, на їх рахунку, зокрема, засуд албанської комуністки Лірі Геґа, яку розстріляно у вагітному стані. Сам Хрущов мусів признати, що такого злочину не робили навіть царські опричники.

На тлі архиопиря Сталіна 22-ий з'їзд чітко насвітлив постаті ще живих опирів Молотова, Маленкова, Кагановіча, Шеху, Ходжі ... Коли б кремлівська кліка посварилася з іншими сателітами, то може довідалися б ми й про криваву діяльність комуністичних опирів у Болгарії, Румунії та інших країнах.

Коли Хрущов думав, що, винісши справу Албанії на публічний форум, тим її налякає, то він помилився, коли ж він думав, що цим примусить її до послуху, то не тільки перерахувався, але й програв справу ганебно.

Албанські головачі відповіли йому в дуже гострій формі. У постанові Центрального Комітету албанської Комуністичної, чи пак Робітничої партії вони, заперечуючи закиди Хрущова, назвали його та його кліку брехунами, клеветниками, людьми, що шантажують албанських провідників, що порушили рішення комуністичних партій у Москві в справі полагоджування непорозумінь між окремими комуністичними партіями.

Маленька Албанія поставилася так рішуче проти Хрущова не тільки тому, що вона не боїться совєтської збройної інтервенції, знаходячися в сусідстві з капіталістичними державами (яка іронія! — Ред.), але також тому, що по її стороні стоїть комуністичний Китай, представник якого на 22-му з'їзді виступив в обороні Албанії. Представники Північної Кореї і Північного В'єтнаму, після виступу прем'єра Чу Ен-лая, не боронили, але й не засуджували Албанії, фактично ставши цим самим по стороні Китаю.

Таким чином справа Албанії показала світові, що комуністичний бльок не є такий, як про нього декламують, і „нерушима дружба народів" СССР і Китаю — тільки пусті слова.

Справа Албанії показала, що у комуністичному світі відбувається процес дефінітивної поляризації навколо двох центрів: Москви та Пейпінґу, і що ці два центри вже не говорять спільною мовою.

Хрущов, порушивши справу Албанії, показав світові, що між СССР і Китаєм постала глибока пропасть, якої вже не засипати.

Причин для цього є декілька, а найважливіші з них це передусім різниця рас, яка в китайцях виявляється підсвідомо і свідомо, китайська гордість, що вони — народ, який становить майже третину всього населення світу, що вони мали високу культуру ще тоді, коли предки Хрущова лазили по деревах. До того всього доходить персональна амбіція Мао Тсе-тунґа, який вважає себе за творця й ідеолога китайського видання комунізму, дивиться на Хрущова як на політичного доробкевича і поміж совєтськими лідерами не бачить для себе відповідного партнера.

В історії світового комуністичного руху 22-ий з'їзд КПСС буде віхою, від якої почався занепад значення СССР у комуністичному таборі і ріст значення комуністичного Китаю, незалежно від того, чи справу маленької Албанії вдасться їм так чи сяк полатати. Факту цього занепаду значення СССР не закриє й те, що на 22-му з'їзді представники компартій одноголосно схвалювали становище Хрущова у справі Албанії.

Як воно не дивно й парадоксально ни виглядало б, але Хрущов і компанія, вихваляючи під небеса проєкт програми партії, нібито одностайно схвалений всіма нпродами СССР, рівночасно той же проєкт гостро критикували. Бо, атакуючи антипартійну групу за її становище у справі цілинних земель, у справі способів керівництва індустрією і сільським господарством, тим самим показали, що частина громадянства СССР відноситься до справи, порушених у проєкті програми, критично. І хоч Хрущов вихвалявся „внутріпартійною демократією", але таки не дозволив антипартійній групі висказатись одверто в справі того проєкту.

З промови редактора „Правди" Сатюкова стало відомо, що Молотов, за якийсь час перед з'їздом, у письмовій формі вніс свої критичні заваги до того проєкту і назвав його пацифістичним та антиреволюційним. Що б там Молотов у своєму листі не написав, що б не говорили члени антипартійної групи про проєкт програми, самого факту, що Хрущов і компанія згадують деякі закиди опозиції, вистачає для того, щоб здогадатись, в якому напрямі йшла їхня критика.

Взяти, наприклад, їх критичне становище у справі освоєння цілинних земель. У своїй доповіді Хрущов старався доказати, що врожаї зібрані з цілинних земель грошево вже оплатились, вже повернули державі всі вклади у цю справу. Але хто і як поверне колосальні жертви в людях, що їх потягнуло за собою те „освоєння"?

Мільйони людей працють на цілинних землях в умовинах не кращих за ті, що існують в концтаборах. Не десятки, а сотні тисяч людей внаслідок цього вигнили, або залишилось каліками. А все це дало тільки хвилевий ефект, бо ж відомо, що на дальшу мету справа цілинних земель — пропаща справа і за кілька років вона закінчиться катастрофою.

Уже в 1960 та 1961 роках — як звітував на недавньому

(Закінчення на стор. 3-ій)

Леонід Полтава

ФРАНЦУЗИ І УКРАЇНЦІ В КАНАДІ

Нещодавно в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку присутні мали нагоду вислухати цікаву доповідь д-ра Бориса Ржепецького про колонізацію Канади французами. Доповідь була ілюстрована на екрані світлинами роботи доповідача. Ми бачили старовинні форти, тристарічної давности гармати, дикі затоки, куди приставали перші французькі кораблі.

Якщо хтось таки зробить подібну доповідь про життя і працю українських піонерів у Канаді, то напевно на екрані ми не побачимо гармат і фортів. Але нашому серцю такими ж цікавими й дорогими будуть і світлини портів Канади, до яких приставали кораблі з першими українськими поселенцями, і зображення тих перших плугів та мотик, якими українські руки приборкали одвічну гущавину канадійських лісів, давши для господарства Канади велетенські масиви родючої землі. Цікавими будуть перші наші церкви у тій країні, світлини піонерів - переселенців, їхні хати та господарства, їхні культурні надбання — все, що розповість про українську людину в Канаді. Бо її історія — це частина історії українського народу.

У паризькому часописі „Ле нувель літерер" з 5-го жовтня ц. р. ми прочитали статтю Андре Бурена „Канада в Парижі". Автор розповідає про урочисту зустріч в різних міністерствах Франції делеґації канадійських французів з провінції Квебек, очоленої прем'єр - міністром провінційного квебекського уряду Жаном Лесажем. Саме тоді ж у Парижі перебував і міністер культури провінції Квебек — Жорж-Еміль Ляпальм. Він сказав, що „в Північній Америці живе приблизно вісім мільйонів канадійських французів, з яких більшість у Канаді, а частина в ЗДА...

Канадійські французи одержують значну культурну допомогу від батьківщини своїх предків — Франції. Міністри квебекського провінційного уряду і прибули до Парижу для посилення тієї допомоги.

Представники французької Канади розповіли в Парижі про боротьбу за французьку мову, про заходи проти англомовних впливів, про великий попит у французькій Канаді на книжки, платівки, фільми, випущені у Франції. Говорили без будь-якої злоби на англійців, але й без будь-яких замірів поступатися, здавати свої позиції в багатонаціональній Канаді.

„Ле нувель літерер" закінчує свою інформацію про пожвавлення французького національного життя в Канаді побажанням-запевненням, що в тому процесі „французи з Франції відіграють велику ролю".

Українці за океаном, у тому числі в Канаді, не мають „своєї Франції": нашу Батьківщину окупував ворог, який прагне знищити українську мову, національні й культурні особливості українського народу. Там навіть фільм „Лісова пісня" за Лесею Українкою, випущений Київською студією в українській мові, негайно в Москві дублювали і тепер по Україні розсилають дуплікати в російській мові...

Французів за океаном живе до 8 мільйонів — українців за океаном, разом взятих у всіх вільних країнах, немає, мабуть, і двох мільйонів, якщо сюди враховувати і канадійців, американців, бразилійців та ін. українського роду, які ще почувають себе пов'язаними з українською етнічною групою. Французи в Канаді мають власні школи з рідною мовою навчання вже кілька століть. Українці щойно тепер беруться організувати цілоденні українські школи, а в багатьох парафіяльних школах, зокрема в ЗДА, ще й досі нехтують українську мову, відсуваючи її на третьорядний плян.

Французька спільнота в Канаді кількісно, культурно й економічно така міцна, а історична місія французів у Канадійській державі така важлива, що французька мова є державною мовою, поруч з англійською. Те саме і в культурних досягненнях: канадійські французи дали Канаді десятки видатних письменників, українці — покищо — Іллю Киріяка, автора „Синів землі", що став клясичним твором канадійської літератури.

Не зважаючи на всі ці обставини — українська спільнота в Канаді має значні досягнення в різних ділянках життя, включно з політичною, бо ім'я міністра праці Михайла Стара відоме в усьому світі. Діяльність Комітету Українців Канади на чолі з о. д-ром Василем Кушніром непокоїть Москву та її політичну експозитуру в Києві. З кожним роком збільшується кількість українських учнів в високих школах Канади. Щораз більше розголосу набирає творчість канадійських українських мистців. Обидві українські Церкви міцно злютовують українців у тій країні в одне ціле у національному понятті.

Український народ з надією дивиться на свою велику заокеанську еміґрацію. Моральне зобов'язання еміґрації перед рідним народом — ось одна з найважливіших пружин, яка не дає застоюватися національному українському рухові, не дає українській спільноті „гнилою колодою по світі валятись".

Олег Лисяк

ЛЮБЛЮ ЛІТАТИ

Я люблю літати. Більше як тридцять років тому я полетів уперше в житті пасажирським літаком типу „юнкерс" зі Львова до Кракова, зі швидкістю щось сто миль на годину, а потім „перешварцувався" на вишкільний „ганріот" студентського аероклюбу в Львові, і перелетів уперше і востаннє понад ратушею і Високим Замком. Дуже швидко мене в аероклюбі розконспірували, як національну меншину, і ще швидше викинули як не-державнотворчий елемент. Але все таки літати я любив і люблю, хоч ніколи не вдалося мені пілотувати.

Люблю маленькі „цесни" і „бонанци" з хвостом, як буква „ві", люблю великі чотиримоторові „дакоти" і „вайкаунти", а надусе люблю могутні джетові „боінґи" і потужні, хоч елеґантні, французькі „каравеллі" з джетовими двигунами при кадовбі, позаду розіп'ятих крил.

Люблю, коли підіймається цей величезний сталевий кадовб у повітря, навіть люблю ту коротку хвилину, коли в кінці стартової дороги появляється, немов надлітаючи назустріч, стіна лісу чи домики, що замикають летовище. Злетить у повітря чи може?... Але великий повітряний корабель уже високо понад маленькими домиками, пілот кладе машину у віраж, усміхнена стюардеса, поки ще зникне світляний напис, що наказує припоясатися і забороняє курити — запитає вас: „Чи ви волієте курку, чи рибу?" Не люблю ні курки, ні риби, але коли вже має бути...

Пробуєте, на всякий випадок, чи легко відкривається шухлядка у спинці фотеля перед вами, в якій лежить киснева маска (нічого не може статися, -- тиснення повітря в кабіні забезпечене навіть на висоті 35.000 стіп, на якій летить джетовий велет, але — на всякий випадок), закуруєте цигарку і лише одним вухом слухаєте розповідь сусіда-сейлсмена, який вже встиг розповісти вам, що він цього року 16 разів перелетів з Ню Йорку до Лос Анджелесу й назад, що він дуже не любить Дітройту, бо там треба витратити такий самий час на переїзд з летовища Віллов Ран до міста, як на переліт з Ню Йорку до летовища Віллов Ран.

Обминаємося враженнями з недавнього минулого, коли одного дня була заборонена всяка цивільна авіяційна комунікація, бо відбувалися летунські вправи — „Оперейшен Скайшилд II", коли понад теоторіями від Північного бігуна, до мехіканського кордону і понад усім Північним Атлантійським океаном повітря було повне літаків, але військових, американських і канадійських — і час від часу глипаю оком униз, туди, де крізь тоненьку заслону хмаринок видно світло міст, що десь під нами на десять кілометрів.

Вже зникли неони дітройтського побережжя і незвичайно швидко появляється нова світляна мапа — Клівленд, той самий, що переліт до нього з Дітройту тривав минулого тижня звичайним чотиримоторовим літаком три чверті години, а тепер, здається, ми щойно вистартували, і вже ось минаємо це розлоге, величезне поле світелець. Десь там серед тих світел унизу і темний у цій хвилині парк Рокефеллера, а в ньому Український Город Культури, де між деревами стоїть статуя Лесі Українки. Ще зовсім недавно, в холодний осінній день, кількоро нас, що прибули до Клівленду з різних сторін, складали у стіп цієї бронзової статуї, праці вояка УПА, Михайла Черешньовського, — темночервоні троянди. Так хотілося б, щоб кожний український відвідувач Клівленду робив це саме...

Але вже горить унизу „Золотий Трикутник" міста сталеварень — Питтсбургу. Червоніє під нами світляна куля, а коли того року я стояв на вершку будинку „Гулфа", на

(Закінчення на стор. 4-ій)

Д-р Лука Луців

МАРКІЯН ШАШКЕВИЧ

(У 150-річчя з дня народження)

(16)

Кількатисячна громада вірних слухала цю проповідь і пізніше слова посла Олександра Барвінського, який казав:

„Нині українська мова гомонить і в церкві, здобуває собі щораз ширше поле і в школі і в уряді і в прилюднім життю. Нині кождий з нас повинен гордитися іменем українця та всюди і в слові і в письмі вживати своєї рідної мови. Нині вже не горстка молодців трудиться потайно для науки і просвіти українського народа, а публічно численні українські товариства видають сотки тисяч українських книжок.

Оце чудо пробудження українського народу з вікового просоння вдіяв Маркіян Шашкевич милозвучною, чародійною українською мовою. Це він вчинив, що

Трупи встали і очі розкрили
І брат з братом обнялися
І проговорили слово тихої любови.

Українською мовою, видобутою з-під сільської, курної хати вдунув Шашкевич живого духа в сонного велетня, воскресив український нарід до нового життя, покликав до праці поруч із іншими народами, показав, що український нарід живе і має право розвиватися як окремий, самостійний нарід" (ст. 70).

Домовину перевезли на залізничу станцію в Задвір'ю, де опіку над нею перебрали львівські делеґати, які з нею їхали до Львова. Там на станції Підзамче перейняв тлінні останки Маркіяна голова „Просвіти" проф. Омелян Огоновський, який наприкінці своєї промови сказав:

„Честь пам'яті Маркіяна Шашкевича, що указав той певний шлях для народу, — шлях, що мусить довести український нарід до бажаної мети, до сили й чести народу великого, — до поважного становища його серед народів братніх слов'янських і народів Европи!" (ст. 76).

Про похід вулицями Львова, в якому взяли участь делеґації з різних повітів Галичини і Буковини, тодішній часописний звітодавець написав: „То не був похоронний похід, то був справжній тріюмфальний в'їзд!" У поході йшли „питомці духовної семінарії з хором і понад 100 священиків в ризах із Митрополитом Сильвестром Сембратовичем, який на Підзамчу відправив був Панахиду. Далі йшла родина і непроглядні маси народу. Яка гордість била зі всіх облич, якою радістю горіли їх очі, яку силу чули вони в собі!"

А 50 років раніше не було кому говорити проповідь українською мовою ... Що український нарід так дозрів від 1837 до 1893 року — це заслуга Маркіяна Шашкевича.

На цвинтарі над гробом промовляв від всього українського громадянства посол до Віденського парляменту Юліян Романчук, який впевняв Маркіяна, що „хоч би, як ти сказав у своїх „Псалмах", прийшли на нас злидні і світ на нас ворогував, — то не возьмуть нам милости (любови) до свого рідного й віри в будучність нашу не возьмуть, бо руське наше серце та й віра руська" (89).

Увечері 31-го жовтня 1893 р. відбувся у Львові концерт і святочне прийняття, в якому взяли участь кількасот осіб, в тому числі делеґати від Буковини, посли д-р Степан Смаль-Стоцький і Пігуляк. На прийнятті співав хор під диригентурою Остапа Нижанковського.

„Просвіта" закликала нарід до жертв і 1906 року поставили на могилі Маркіяна пам'ятник коштом 2,590 корон. В могилі 1908 року спочили й тлінні останки дружини о. Маркіяна, яка померла 1896 р., і його сина, поета Володимира, що помер у 1885 році.

Століття Шашкевичевих уродин в 1911-му році величаво відсвяткувала Галицька Україна. На Святоюрській площі у Львові зібралося 20,000 народу, щоб вислухати Службу Божу, після якої Митрополит Андрей Шептицький поблагословив пам'яткову таблицю при вході до церкви. Після тієї церемонії рушив величавий похід на Личаківський цвинтар. Про цей похід написав учасник його, згадуваний о. Дамаскин Попович, ЧСВВ: ‚такого походу Львів ще не бачив. Ті, що були свідками подібного походу в 1893 р., крізь сльози радости говорили про скорий зріст національної нашої сили".

Митрополит Шептицький у промові на цвинтарі підкреслив, що „рідко кому дано в довгі літа по смерті збирати довкола свого гробу представників цілого свого народу".

„Цієї могили не забуде нарід довгі століття, бо збирати його буде біля неї велика ідея, що перед роками була могучим товчком цілого нашого відродження, а днесь є для нас і навіки остане криницею цілющої води, що зрошує лани нашого церковного і народного життя і все відсвіжує зелень надії на будуче... В українськім патріотизмі галичан мало історичних традицій, мало державної політичної гадки, але зате визначне, характеристичне, елементарне стремління: в народ! Всі маємо те переконання, що люд — це наша сила, що праця для нього — наше завдання, що його добро — наша будучність... В народ — із кождим днем більше стає прапором українського духовенства. Ити в народ, щоб його підносити, боронити, просвічати, щоб його спасати, за нього вмирати, — це наш ідеал. Це праця духовенства" (88).

Пізніший єпископ, тодішній ректор духовної семінарії, о. д-р Йосиф Боцян сказав у своїй промові, що з посіяного Маркіяном зерна „виросло вже велике, як підлиські дуби, дерево народної культури й сили. Воно запустило глибоко коріння у свідомості свого народу й росте назустріч того, Маркіяном виждиданого дня, коли „свободоньки сонічко заблисне".

ЗБІГОВИЩЕ ОПИРІВ

(Закінчення із стор. 2-ої)

з'їзді компартії Казахстану її секретар Купаєв — ця „республіка" не виконала плянів продукції зерна. Вона їх і далі не буде виконувати, бо ерозія нищить поля на цілинних землях.

Від того часу, коли почалося освоювання цілинних земель, сільське господарство СССР опинилося в стані постійного хаосу: щороку ще не закінчились жнива в Україні, Білорусі і інших европейських республіках, а вже механізаторів і комбайнерів з їх машинерією женуть в Казахстан „помагати" в жнивах, а потім повертають їх, щоб на наступний рік повторилось те саме. Сільськогосподарських машин в СССР бракує, на роботи в колгоспах мобілізують робітників заводів і дітей. Така система панує в хрущовському СССР, і не диво, що антипартійна група її критикує.

Розкриття страшних злочинів, доконаних Сталіним та його опрічниками на високопоставлених і заслужених партійцях, примусило Хрущова і його дорадників дати принайменше тимчасову сатисфакцію тим жертвам сталінського терору. Тому Хрущов у своюму заключному слові заявив, що прийдеться винести рішення у справі встановлення пам'ятника в Москві Чубареві, Косіорові, Ейхе та іншим. В тій справі відповідну постанову вже прийнято.

Але тепер виринає питання: а що буде з тими сотнями тисяч невинно замордованих людей за часів Сталіна в Україні і в інших республіках? Яку регабілітацію для них знайде партія?

абв.

З НАШИХ БУДНІВ

ПАНИ І ЛЮДИ

Моя добра сусідка і землягка, пані Бодак, дай їй, Боже, здоров'я і довгий вік, завжди любить порадувати мене якоюсь надзвигайною новиною.

— З а й д і т ь до нас, пане письменнику, — просить мене вгора ввегері, — я вам щось цікаве покажу: листа з Краю.

Лист був від рідної сестри пані Бодагихи з Бібрецького району, Львівської області, і погинається такими словами:

„Повідомляю Тебе, дорога Сестро, о своїм здоров'ю, яке ще тримається до якогось гасу, і запитую про Твоє... На Чесного Хреста я ходила до Небудькова на празник. Погода була тепла, осінь суха, то я ходила ще боса. Була я в стрийка Антона, який вже цілком глухий, була в Івана за церквою. В нього зібралось багато п а н с т в а ... Були свої пани, а були й гужі, зайшлі. Зі своїх був Славко Коржевигів, що є директором школи, Ганя, Іванова догка, що робить за докторшу в Старому Селі, а син Іванів, Василь, завідує базою у Львові. З гужого панства було їх троє, що походять з східніх областей, а тепер є на високих посадах у Львові. Мусять бути великі шишки, бо приїхали власною машиною. Дуже файно по-українськи співали, а ще ліпше випивали..."

Тут пані Бодак, несподівано, перебила мені гитання, стукнувши об стіл дебелою ругкою, що була в неї, мов у покійного силага Піддубного, для порівняння сказавши.

— Ну! Багите, що там робиться, в краю! — скрикнула в святому обуренні. — За Пілсудського були пани, та й теперігки, за Хрущова, є пани!

— А де ж би ся поділи? — втрутив пан Бодак, не відриваюги огей від недільної „Свободи".

— Тож я й кажу: пани розбиваються у в л а с н и х автомобілях, а моя бідна сестра, як ходила боса на празник сорок років тому, так і далі шкандибає! А ці тумани з Четвертої Стріти плещуть теревені, що там велике добро настало для простого народу, що там є рівність і справедливість! Ну, скажіть, що ж то мені за справедливість, що то за комунізм, — щоб їх там кольки сперли!

В цьому місці зняв із носа окуляри і перестав студіювати „Свободу" пан Бодак, людина розсудлива, нагитана, що завжди потрапить розтлумагити дружині найскладніші питання соціяльної ги політигної натури.

— Жінко, — промовив пан Бодак, — ги я тобі не говорив, що світа ніхто не переробив та й не переробить?.. То знагить, прошу тебе, що на світі мусять бути пани і люди. Такий порядок був за Франца-Иосифа, був за Пілсудського і тепер є, за Хрущова. А різниця в тому лиш така, що колись п а н и називалися панами, а тепер називаються — товаришами!

Ікер

Потрібно 17 мільйонів мешкань

Маямі Біч, Флорида. — Професор економіки в Макалестерському Коледжі д-р Артур Р. Айгрен, промовляючи на конвенції Крайового Товариств Посередників в продажі нерухомостей, заявив, що і ЗДА треба буде збудувати від тепер до 1972-го року 17 мільйонів домових одиниць. Під час росту економіки, казав він численні американські родини стараються поліпшити свою життьову стопу. Посередники в продажі домів повинні повчити американців, що поліпшення життьового стандарту найкраще видно на основі кращого мешкання, а не тільки на основі нового моделю авта, як про це думають деякі американські родини. Д. Дж. Павелл із Ди Мойн передбачає дуже добрий рух в будівельному промислі в найближчих 14-ох місяцях — 1962-ий рік може бути роком економічного бумсу. Але він критикував політику департаментальну міських справ в ділянці будівництва.

● Большевики знову відмовились від участи в Комісії Об'єднаних Націй для мирного використовування атомової енергії. Валеріян Зорін заявив в листі до новообраного генерального секретаря ОН У Танта, що СССР не братиме участи в засіданнях тієї Комісії, бо її персональний склад не є для СССР задовільний.

● Про значення фотографування з літака для археологічних дослідів говоритиме в неділю дня 19 листопада на науковому засіданні Секції античної історії УВАН керівник Клясичного департаменту Нюйоркського університету проф. Джотам Джансон. Засідання відбудеться в приміщенні Академії при 206 Вест 100 вул. в Ню Йорку о год. 5-ій по пол.

65-ЛІТНІ! Ви все ще можете забезпечитися в УНСоюзі. Не зволікайте, надробіть утрачений час!

ЛІГА УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ БИЗНЕСМЕНІВ І ПРОФЕСІОНАЛІСТІВ
в НЮАРКУ, Ню Джерзі
повідомляє, що
Ширші Сходини Товариства
відбудуться
у ВІВТОРОК, дня 21-го ЛИСТОПАДА ц. р.
в год. 8:30 вечора
в „ЧОРНОМОРСЬКІЙ СІЧІ" — в НЮАРКУ.
ЦІЛЬ СХОДИН:

1. Справа прохання до губернатора стейту Ню Джерзі, щоб призначив площу для нашого Товариства;
2. Справа зустрічі наших Членів з Громадянством та виставки наших продуктів, оферт чи услуг, при спільній Ялинці.

ЗАПРОШУЄМО ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО НА СПІЛЬНІ НАШІ ШИРШІ СХОДИНИ З ПРИГОТОВАНИМИ ІДЕЯМИ.

УПРАВА Т-ВА

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ АКАДЕМІЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ „ОБНОВА", Відділ НЮ ЙОРК.
Неділя, 19-го листопада 1961 р.
год. 6:00 вечора
Велика заля УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ 140 — 2-га Евеню — в Ню Йорку.
ДОПОВІДЬ
Всеч. о. Зиновія Нарожняка,
радника Апостольської Екзархії у Франції,
п. н.:
„СУЧАСНИЙ СТАН ЦЕРКВИ В УКРАЇНІ",
ілюстрована кольоровими діяпозитивами.
До вислухання доповіді запрошує Українську Громаду
УПРАВА ВІДДІЛУ

Український Конґресовий Комітет Америки,
ВІДДІЛ ДІТРОЙТ-СХІД
запрошує все Українське Громадянство на
СВЯТО МОЛОДІ
що відбудеться
в четвер, дня 23-го листопада 1961
в приміщенні
Авдиторії Української Вищої Школи, при вул. 3058 Гепмі, в год. 5:00 по полудні.
В програмі беруть участь:
Музичний Інститут, СУМА ім. „Київ", СУМА ім. П. Орлика, Український Танцювальний Ансамбль, Школа Українознавства та інші Молодечі Організації.
— ПРОСИТЬСЯ ПРО ЧИСЛЕННУ УЧАСТЬ —
Дохід призначений на допомогу українським дітям в Европі.

КРУЖОК „ПЛАСТ-ПРИЯТУ" при ПЛАСТОВІЙ СТАНИЦІ — в НЮ ЙОРКУ
— влаштовує —
Великі
ОСІННІ ВЕЧЕРНИЦІ
в СУБОТУ, 25-го ЛИСТОПАДА 1961 р.
в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ 140 — Друга Евеню в Ню Йорку.
на які запрошує Вельмишановне Громадянство.
Оркестра — „АМОР"
ПОЧАТОК — в год. 9:00 вечора
— ДОБІРНИЙ БУФЕТ В ЗАРЯДІ ВП. ПАНЬ —
Столи замовляти в Кооперативі „Молоде Життя".
ЗАБАВОВИЙ КОМІТЕТ

Увага! ЙОНКЕРС і ОКОЛИЦЯ! Увага!
КОМІТЕТ ДОМУ СУМА в ЙОНКЕРСІ
— влаштовує —
Велику Осінню ЗАБАВУ
у власній ДОМІВЦІ — при 417 Nepperham Avenue в ЙОНКЕРСІ, Н. Й.
в суботу, 25-го листопада 1961 р.
при звуках оркестри з Джерзі Сіті.
ПОЧАТОК: год. 8:00 вечора.
До участи запрошує всіх — КОМІТЕТ

● FINANCIAL ●

ПЕТРО ПУЦИЛО каже, що ключем до успішного ощаджування є:

INSURED

TRIDENT SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1935 West 51st Street, CHICAGO 9, ILLINOIS Tel.: PRospect 8-6800

Ділимося сумною вісткою,
що в четвер, 16-го листопада 1961 року
упокоївся в Бозі
в Chesterfield — Oakdale, Conn.
наш Найдорожчий ТАТО
Василь ТУРСЬКИЙ
проживши 78 років.

ПОХОРОН — в НЕДІЛЮ, 19-го ЛИСТОПАДА 1961 року, в год. 9:00 ранку, з похоронного заведення Fremont Funeral Home, при Fremont Street, New London, Conn., до української православної церкви св. Івана, а в год. 10:00 на український цвинтар St. John's Cemetery.

В глибокому смутку:
Доньки: АЛІС БОСКА
СТЕЛЛА БАРҐНЕСІ

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ в НЮ ЙОРКУ
з глибоким жалем повідомляє, що в неділю, 12-го листопада 1961 року, помер несподівано у своєму помешканні в Кліфтоні, Н. Дж.,
СТУДЕНТ БУДІВЕЛЬНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ
Олександер СІКОРСЬКИЙ
на 35-му році життя.

Адміністрація, Професура і Студенти-Товариші Покійного, зворушені несподіваною смертю свого Колеги, який ще в п'ятницю, 10-го листопада був на лекціях, висловлюють своє співчуття Його Матері і Сестрі в Україні та Землякам, що зайнялися Його Похороном в дні 16-го листопада ц. р. у Кліфтоні, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. Олени Гординської
складають
на фонд „МАТИ І ДИТИНА"
$ 40.00
Д-р ЯРОСЛАВ і СОФІЯ РОЖАНКОВСЬКІ

РІЗДВО І НОВИЙ РІК скоро зближаються.
ПОСИЛКИ — ДАРУНКИ до Краю
ПРОПОНУЄМО НЕЗРІВНЯНУ ОБСЛУГУ

Як ми завважили, за останніх 6 місяців у нашій фірмі значно збільшилось число нових клієнтів, для яких ми вислали посилки перший раз. Ці нові клієнти раніше не користувались нашою обслугою.

Багато з нових клієнтів щиро висловились що прийшли до нас тому, що були невдоволені результатами своїх попередніх посилок.

Наша фірма ЮНЬЙОН ТУРС заснована 1931 р. Впродовж 30-літньої праці ні одна з висланих НАМИ посилок не повернулася і не загубилася. Наша обслуга надзвичайно точна, чесна і ґарантована. Оплати за нашу обслугу дуже низькі. Наш 30-літній досвід у висиланні дарункових пакунків ґарантує їх скору доставу, без жадних додаткових доплат. Фірма ЮНЬЙОН ТУРС — єдина фірма в Америці, яка видає своїм клієнтам ПИСЬМОВУ ґарантію доставки пачок.

Якщо Ви також були невдоволені результатами попередніх посилок, то користуйтесь нашою незрівняною обслугою, принесіть (або пришліть поштою) свої речі до нас і Ви також матимете чесну, добросовісну та акуратну обслугу і повну ґарантію, що Ваші пакунки будуть точно доставлені на призначене місце протягом 5-6 тижнів.

У нас на складі — найліпші вовняні тканини, светери, білизна, найлонові куртки, вовняні хустки і багато-багато інших потрібних товарів ПО НИЗЬКИХ ГУРТОВИХ ЦІНАХ. Жадайте нашого безплатного каталога.

Наше Бюро відкрите ЩОДЕННО, від год. 9:00 ранку до 6:00 веч.; в СУБОТИ, від 9:00 ранку до 4:00 по пол.

UNION TOURS
1 EAST 36th STREET — NEW YORK, N. Y.
Відвідайте наші ВІДДІЛИ:
BROOKLYN, N. Y. — 974 Manhattan Avenue
CHICAGO 22, Ill. — 2219 West Chicago Avenue
LOS ANGELES, Cal. — 344 North La Brea Ave.

ДОКІП ГУМЕННОЇ
„ВЕЛИКЕ ЦАБЕ"
що знайомить із життям давніх предків українського народу.
Понад 300 ілюстрацій
Стор. 160
ЦІНА $ 2.50
Замовляти
"SVOBODA"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

Увага! НЮАРК, ІРВІНҐТОН, ВІППАНІ, ЕЛИЗАБЕТ і ОКОЛИЦЯ! **Увага!**

Новина в Нюарку!

Оцим маємо шану повідомити Українське Громадянство міста Нюарку та Околиці, що ми — за порадою наших Приятелів та Знайомих —
— ВІДЧИНИЛИ —
<— НОВУ УКРАЇНСЬКУ КРАМНИЦЮ —>
при вулиці 449 SPRINGFIELD AVE. (ріг Wawerly Ave.)
в НЮАРКУ, Ню Джерзі
під назвою:
"ORBIT STORES INC."

1. В ній продаємо: жіночу та мужеську білизну, косметику, українську та імпортовану порцеляну, кераміку, вишивані та різьблені речі, різнонаціональні плити, килими, патефони Hi-Fi Stereo, радія — широковідомої марки "Blaupunkt" (імпортовані з Европи), нитки до вишивання та багато, багато різних товарів для власного ужитку та на подарунки.
2. Приймаємо та пересилаємо ТОВАРИ-ПАЧКИ на цілий терен СССР, та продаємо товари — що надаються на посилки через відому, найстаршу — в ділі висилки — фірму:

UNION TOURS INCORPORATED & LICENSED BY INTURIST.

ЗА УПРАВУ КОРПОРАЦІЇ:
Д-р Степан ЯНІВ — предсідник
Михайло МИСЬКІВ — секретар

Український Літ.-Мистецький Клюб у Филаделфії
— влаштовує —
в суботу, 25-го листопада 1961 р.
в залі „ЕТІКАЛ СОСАЙТІ" — при Ріттенгавз Сквер ч. 1906
ВЕЧІР ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА
у виконанні молодих талантів, „МИСТЦІВ ЗАВТРА".

Виступатимуть: Марта БОГАЧЕВСЬКА, Ірина КОНДРА, Ждана КРАВЦІВ, Олімпія КУЧЕРЯВА, Христина ОЗАРКІВ, Ігор БОГАЧЕВСЬКИЙ, Ярослав ЛАСОВСЬКИЙ, Юрій ЛЕВИЦЬКИЙ, Ігор ШАНКОВСЬКИЙ.

Вступ на залю за програмками, які (в ціні дол. 1.00) можна дістати в Українському Базарі, при вул. Френкліна, в книгарні Вп. Білинського, при вул. Брови ч. 2320 та в Книгарні „Київ", при Олд Йорк Рд. ч. 4925 Н., а в дні імпрези вечером при касі.

ПОЧАТОК — в год. 7:00 вечора.

ВП. ГРОМАДЯНИ! Ваша присутність на імпрезі буде заохотою для нашої надійної молоді до дальшої праці над розвитком своїх талантів для добра української культури.

BLAUPUNKT
STEREO
the MONTE CARLO
8 ACOUSTICALLY BALANCED SPEAKERS
1 of 12 decorator styled MULTIPLEX STEREO AM/FM/SW COMBINATIONS
*DISTRIBUTED IN 130 COUNTRIES THROUGHOUT THE WORLD

BLAUPUNKT — найбільш відоме ім'я в предметах „Стерео" має у вибагливих аматорів музики першенство щодо прецизної техніки, дає їм якісно першорядні складові частини, як також відому у світі вічно-награвальну плиту ЕБНЕРА, завдяки якій можна чути найтонкіші музичні нюанси, — зворушливий новий світ глибини і прозорости...
... найдоскональнішу передачу живих звуків для якнайбільшої насолоди у слуханні.

SYLVERN STORES
GERMAN HI-FI CENTER
MANHATTAN: 1574 Third Ave. (88. St.)
BRONX: 1058 Westchester Ave. (So. Blvd.)
Tel.: ATwater 9-6609 Täglich 10—7 Uhr geöffnet

Говоримо
ПО-АНГЛІЙСЬКИ — УКРАЇНСЬКИ — НІМЕЦЬКИ.

ОДИНОКА УКРАЇНСЬКА ІМПОРТОВА ФІРМА
W. W. EXPORT-IMPORT CO.
263 MARKET STREET NEWARK 2, N. J.
імпортує з Німеччини:
високоякісні HI-FI STEREO, RADIO-PHONO АПАРАТИ, RADIO-PHONO TV КОМБІНАЦІЇ, якими можете слухати ЕВРОПУ.
ПРОДАЖ і ПОКАЗ апаратів відбувається
ЩОДЕННО — від год. 9:00-6:00 вечора
в НЕДІЛЮ — від год. 10:00-4:00 по пол.
ПРИЙДІТЬ ОГЛЯНУТИ ТІ АПАРАТИ, НАПЕВНО ПЕРЕКОНАЄТЕСЯ ПРО ЇХНЮ ВИСОКУ ЯКІСТЬ.
Пишіть по каталоги. — Для склепів спеціяльна умова.
Д-р В. ВЕРЕШ

Спорт

ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ НАШИХ КЛЮБІВ В НАСТУПНУ НЕДІЛЮ

УСК Ню Йорк — „Гота" Ф. К., футбольні змагання за першість Нім. Американської Футб. Ліги, в неділю 19-го листопада 1961, о год. 2.30 по пол., на грищі УСК-у при 31-ій Евню, та 124-ій Вул. в Коледж Пойнті, Н. Й.

„Тризуб", Филаделфія — „Галіція - Гондурас", футбольні змагання за першість Американської Футб. Ліги, в неділю 19-го листопада 1961, о год. 2.30 по пол., на грищі Інтер Клюбу при 31-ій Евню, та 131-ій Вул., у Флюшінгу, Н. Й.

„Чорноморська Січ", Нюарк — „Марітімо", футбольні змагання за першість Фут. Ліги Стейту Ню Джерзі, в неділю. 19-го листопада 1961, о год. 2.30 по пол., на грищі Меморіял Філд при Вілсон Евню в Нюарку, Н. Дж.

Тенісові змагання КЛК — „Чорноморська Січ"

В неділю 29 жовтня 1961 р. о год. 12 в полудне на кортах Вест Сайд Парк в Нюарку відбулися дружинові тенісові змагання між клюбами „Чорноморська Січ" Нюарк та „КЛК-Ню Йорк". Змагання розіграно системою: два сети з трьох у слідуючих конкуренціях: 1 поодинока гра жінок; 6 поодиноких гор чоловіків; 1 мішана гра; 3 подвійні гри чоловіків. Разом 11 гор. Точкування: за виграну гру — одна точка.

Висліди:

Поодинока гра жінок:

Гук Стефанія, Чорн. Січ — Рожанковська Ірина, КЛК 6:3, 6:0.

Поодинокі гри чоловіків:

Герлинський Віктор, КЛК — Колянківський Євген, Ч. Січ 6:3, 6:4; Ломага Юрій, КЛК — Гук Володимир, Ч. Січ 1:6, 6:4, 6:4; Рожанковський Ярослав, КЛК — Кучинський Борис, Ч. Січ 6:2, 6:4; Гончаренко Андрій, Чорн. Січ — Пащук Андрій, КЛК 6:1, 7:5; Венгринович Модест, КЛК — Сплавник Петро, Ч. Січ 6:2, 6:3; Дзера Юрій, Ч. Січ — Лепкалюк Мирон, КЛК — воковер.

Мішана гра:

Рожанковська Ірина, Ломага Юрій, КЛК — Гук Стефанія, Гук Володимир, Ч. Січ 4:6, 6:2, 6:2.

Подвійні гри чоловіків:

Рожанковський Ярослав та Ломага Юрій, КЛК — Гук Володимир та Кучинський Борис, Ч. Січ 7:5, 4:6, 6:2; Венгринович Модест та Пащук Андрій, КЛК — Дзера Юрій та Сплавник Петро, Ч. Січ 8:6, 6:1; Колянківський Євген та Гончаренко Андрій, Ч. Січ — Герлинський Віктор та Лепкалюк Мирон, КЛК — воковер.

Остаточний вислід змагань КЛК - Ню Йорк — 7 точок, „Чорноморська Січ" — 4 точки.

Інж. Лепкалюк Мирон був перешкоджений і не міг брати участи в змаганнях, а згідно з умовою між клюбами не можна було змінити змагунів в останній хвилині.

Змагання зорганізував і переводив ланковий тенісової ланки КЛК Ю. Ломага. Змагання відбулися при чудовій погоді й дружній атмосфері.

У східніх стейтах має бути тепліше і більше дощу

Вашингтон. — Федеральне Бюро погоди передбачає, що у всіх східніх надбережних стейтах аж по Флориду в найближчих 4-ох тижнях має бути тепліше, як нормально буває в часі від 15-го листопада до 15-го грудня. Нормальна пересічна температура в цьому часі виносить для 4-ох головних районів так: Ню Йорк — 40.9; Шикаго — 32.8; Денвер (Колорадо) — 34.7; Сан Франсіско 51.5. В сусідніх стейтах до східніх стейтів температура також має бути дещо більша як нормально, а в дальших середніх, західніх і південних стейтах буде холодніше, як нормально. У східній половині країни мало б бути більше атмосферичних опадів, а в західній половині менше. Гранична лінія іде від Мишигену до Ню Мексіко.

ЛЮБЛЮ ЛІТАТИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

якім червоніє ця куля, мені здавалося, що я дуже високо над землею... Сьогодні — найвищі будинки Питтсбургу ледве видно з джетових висот. І вже зникає питтсбурзька оргія світел, і, наче пересувна мапа, у темній ночі з'являються нові світельця: Гарісбург, столиця Пенсилвенії. Ще кілька хвилин і буде филаделфійський Міжнародний Авіопорт. Скільки це годин тривали три тижні тому, поки перебороли віддаль Филаделфія — Клівленд при допомозі старомодного засобу комунікації: авта? Вісім годин? Дев'ять? А лет чотиримоторовцем з моторами Роллс Ройс, від нас до Дітройту триває яких дві години. А лагідний, гладенький джетовий політ на дистанції коло п'ятьсот миль (щось так, як від Карпат до Балтійського моря) тривав всього лище — сімдесять хвилин.

Вже видно світла филаделфійського „Експресс Вей", автошляху, яким прийдеться тягнутись з швидкістю якихось там п'ядесять миль на годину? „Вертаємося знову в кам'яну добу", — іронізує мій сусід - сейлсмен, який в міжчасі розповів мені ще, що його син грає у футбол в шкільній дружині, але що він, сейлсмен, того дуже не любить, і що його дружина народилася десь там в „Раша", коло міста, званого „Кієв"...

Люблю швидко пересуватися з одного осередку в другий, люблю спостерігати, як живе ця і та наша громада, як люди в різних місцевостях реагують на ті самі події, люблю, коли побіч в літаку появляються люди, які за сімдесять хвилин зникнуть з вашого життя, а які в міжчасі розповідять вам ціле своє життя, — люблю, коли далеко внизу клубочаться тоненькі хмарки, люблю дивитися, як пересувається світляна мапа міст у темряві, люблю налиті сонцем хмари, що виглядають як сніжні простори під вершком Цуґшпіце в Альпах — і люблю момент, коли літак вже перелетить, ..л.а так вже приземлиться і котить поволі до летунського двірця, а хтось із щиріших сусідів зідхне з полекшею: „Слава ж Тобі, Боже! Вижили ще раз!"

Як можна не любити літати?

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"